

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การพัฒนาการผลิต การตลาด และการรวมกลุ่มของผู้ปลูกมะพร้าว

เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

**Development of Production, Marketing and Group Setting by Coconut Growers
in Bang khun thian District of Bangkok Metropolis**

เบญจรัตน์ เทพณรงค์ (Benjarat Thepnarong)* บำเพ็ญ เกียวหวาน (Bumpen Keowan)**

พรชูลี นิลวิเศษ (Pornchulee Nilvises)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บริบทของชุมชน (2) ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตเกษตรกร (3) สภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดมะพร้าว (4) สภาพการรวมกลุ่ม ความคิดเห็น ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มผู้ปลูกมะพร้าว (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว (6) แนวทางการพัฒนาการผลิต การตลาด และรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว

กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวเขตบางขุนเทียนจำนวน 67 ราย โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด และกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน และเกษตรกรจำนวน 12 ราย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สันทนากลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) เขตบางขุนเทียนเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีพื้นที่ติดทะเล ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกมะพร้าวและไม้ผล (2) เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 56.13 ปี ส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสบการณ์ปลูกมะพร้าวเฉลี่ย 9.69 ปี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวเฉลี่ย 7.58 ไร่ มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.87 คน รายได้ของครัวเรือนจากภาคการเกษตรเฉลี่ย 72,491.34 บาท/ปี เกษตรกรมากกว่าครึ่งมีรายได้นอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 34,017 บาท/ปี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรอยู่ในระดับน้อย วิถีชีวิตเป็นแบบสังคมชนบทมากกว่าสังคมเมือง (3) เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกมะพร้าวพันธุ์ก้นจีบ ต้นมะพร้าวมีอายุเฉลี่ย 8.62 ปี ได้ผลผลิตเฉลี่ย 1,365.97 ผล/ไร่/ปี ส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 ในอัตราเฉลี่ย 17.66 กิโลกรัม/ไร่ ส่วนปุ๋ยอินทรีย์ส่วนใหญ่ใช้มูลวัว ในอัตราเฉลี่ย 72.68 กิโลกรัม/ไร่ แมลงศัตรูมะพร้าวที่พบมากที่สุดคือแมลงคานาม เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายมะพร้าวทั้งผลผ่านทางพ่อค้าคนกลาง มีพ่อค้ามารับซื้อที่สวน ราคาจำหน่ายเฉลี่ยลูกละ 7.27 บาท (4) เกษตรกรรวมกลุ่มผู้ปลูกมะพร้าวมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างมิตรภาพ ความสามัคคีและสัมพันธ์ภาพอันดีงาม และเพื่อให้กลุ่มสามารถส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถแก่สมาชิก และเป็นแหล่งถ่ายทอดและกระจายความรู้ให้แก่ผู้ปลูกมะพร้าวในชุมชน สมาชิกมีความพึงพอใจต่อการรวมกลุ่มอยู่ในระดับมาก สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง (5) ปัญหาที่เกษตรกรพบมีเรื่องโรคและแมลง และเรื่องวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก ส่วนข้อเสนอแนะส่วนใหญ่เสนอแนะให้แจกแตนเบียนอย่างต่อเนื่องและต้องการมะพร้าวสายพันธุ์ใหม่ (6) แนวทางการพัฒนาเสนอให้พัฒนาคุณภาพผลผลิตแปรรูปผลผลิตและพัฒนาความรู้ความสามารถสมาชิกกลุ่ม

คำสำคัญ: การผลิตมะพร้าวอ่อน การตลาดมะพร้าวอ่อน การรวมกลุ่มผู้ปลูกมะพร้าว เขตบางขุนเทียน

*นักศึกษาลัทธิศรัทธาเกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช benjee.kwang@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bumpen.keo@stou.ac.th

*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช agasnpor@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) community context (2) basic information on socio-economic, and lifestyle of coconut growers (3) production circumstance, coconut processing and marketing (4) circumstance of group setting, opinions, satisfaction and participation in group setting by coconut growers (5) problems and suggestions of coconut growers (6) directions toward production development, marketing and group setting of coconut growers.

The sample comprised 67 coconut growers in Bang khun thian District. Data was collected from all of the population and by purposive sampling, 12 samples were staff, community leader and growers. The instrument for data collection included structured interview, informal talk with groups, documents relating to community context as well as non participant observation. Data was analyzed by computer programs. Statistics used were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean and standard deviation.

Research results were as follows. (1) As low land close to the sea, Bang khun thian District fertile soil is suitable for growing coconut and other fruit trees. (2) Most of growers' average age was 56.13 years and completed lower primary education. Their average experience in coconut growing was 9.69 years. Their average coconut growing area was 7.58 rai. Their average number of family member was 3.87 persons. The average household income from agricultural sector was 72,491.34 baht/year while the average income from non-agricultural sector was 34,017 baht/year. Their receiving agricultural information was at low level. Their lifestyle appeared to be rural society rather than urban society. (3) Most of them grew coconut Konjeep species. The average age of coconut tree was 8.62 years. Their average product was 1,365.97 coconut fruits/rai/year. Chemical fertilizer formula 16-16-16 was widely used. The average ratio of chemical fertilizer utilization was 17.66 kg/rai while organic fertilizer which was cow dung was used at the average ratio 72.68 kg/rai. The most found pest was coconut hispine beetle. Most of them sold out the whole coconut fruits through middlemen who came to buy coconuts in their plantation. The average price was 7.27 baht/fruit. (4) The purpose of coconut growers' group setting was to build friendship, unity and favorable relations which would enable the group to promote members' capacity development, as source of knowledge transfer and knowledge dissemination to coconut growers in community. Members' satisfaction towards group setting was at high level. However, members' participation in their group operation was at medium level. (5) Their problem regarding diseases, insects and insufficient of materials for the group operation was at high level. For suggestion, most of them would like to continuously receive *asecodes hispinarum boucek* and also new coconut variety. (6) In terms of directions for development, they suggested products quality and products processing be improved. Knowledge and capacity building of group members should be developed as well.

Keywords: Young Coconut Production, Young Coconut Marketing, Group Setting By Coconut Growers, Bang khun thian District